

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština – Assembly

---

*VI saziv
Prolećno zasedanje*

Komisija za ljudska prava, rodnu ravnopravnost, nestala lica i peticije
Br. 21/2018
Priština, 10. maj 2018. godine.

Z A P I S N I K

Sednici su prisustvovali: Duda Balje, Ljirije Kajtazi, Miljana Nikolić, Saranda Bogujevci, Frašer Krasnići, Medžide Mjaku Topali, Mirjeta Kaludra, Ljuljeta Veseljaj Gutaj, Teuta Hadžiu, i Aljbuljena Baljaj Haljimaj.

Komisijsko pomoćno osoblje: koordinator komisije Selman Ymeri, i stručna službenica Sultane Gaši.

Ostali učesnici: Visar Bivolaku - EUO/EUSr, Bekim Kodraliu, i Sanije Beriša -OEBS, Edmond Nikola, Faik Syljaj, i Fatjon Gegaj – Pravni fakultet UP, Amire Ćamili – BIRN, i Besiana Bajrami - „Ekonomia Online“.

Sednici je predsedavala predsednica Duda Balje

Pošto nije bilo predloga za izmenu i dopunu dnevnog reda, isti je usvojen u predloženoj formi, i komisija nastavila je sednicu prema predloženom dnevnom redu.

Dnevni red

- 1. Razmatranje konačnog izveštaja o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o verskim slobodama na Kosovu, br. 02/L-031;**
- 2. Informacija Radne grupe o razmatranju peticija;**
- 3. Razno;**

1. Razmatranje konačnog izveštaja o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o verskim slobodama na Kosovu, br. 02/L-031;

Predsedavajuća je otvorila diskusiju i istakla je da je ovaj Nacrt zakona sa predloženim amandmanima prošao kroz stalne skupštinske komisije, i da je Komisija zakonodavstva podržala amandman poslanika Naita Hasanija, a da su članovi Srpske liste na Komisiji za zajednice glasali protiv, te Izveštaj će se proslediti za usvajanje plenarnoj sednici Skupštine.

Teuta Hadžiu, kazala da je komisija od svih amandmana Srpske liste prihvatile 12 njih dok one koje je smatrala neustavnim nije i nisu trebali uopšte doći na komisiji. U interesu je svih nas imati taj zakon, rad smo okončali, i bilo bi dobro ga usvojiti i na skupštini završila na.

Miljana Nikolić kazala je da se ne radi o 15 amandmana, već o 14 amandmana, predloženih od Srpske liste, od kojih 11 njih su jezičke prirode. Od predloženih amandmana, 7 njih je prihvatile funkcionalna komisija, a 4 nije prihvatile. Ona je u nastavku brojala amandmane koje nije prihvatile funkcionalna komisija, i dodala da su samo predloži amandmana Liste srpske, i vlade dati na razmatranje komisiji u poslovnikom predviđenom roku, pozivajući se na član 57 Poslovnika Skupštine, i na kraju zaključila da Srpska lista neće izglasati predložene amandmane na Skupštini.

Duda Balje nadovezala se u diskusiju uz primedbu da je skupštinska procedure potpuno ispoštovana i da nije bilo kršenje poslovnika u ovom slučaju. Ona je pročitala član 57 Poslovnika skupštine, koji govori o tome ko ima pravo predlagati amandmane i o dodatnim rokovima za razmatranje nacerta zakona na Komisiji, te prema tome, zaključila je ona, komisija je radila pravilno u skladu sa Poslovnikom, a ako su razlozi Srpske liste procedure, a ne Nacrt zakona, onda se slobodno obratite pismeno i tražite tumačenje Poslovnika, ali sigurna sam da prilikom razmatranja ovog nije bilo Nacrta kršenje Poslovnika.

Miljana Nikolić se opet nadovezala na diskusiju i dodala da će od Srpske liste teško biti prihvaćeni, ne samo amandmani, već i nacrt zakona u celosti.

Gospođa Balje je istakla da na Kosovu imamo šest verskih zajednica, te prema tome mi ne postojimo ovde samo za interes Srpske liste, već za interes svih verskih zajednica, i sugerisala je gospođi Nikolić da kao članovi Skupštine rade u interesu svih verskih zajednica na Kosovu, a ne samo Srpske, jer Ustav navodi „zajednice“ na Kosovu“, a ne samo srpsku zajednicu. S toga, nisu samo Srbi vlasnici zajednica na Kosovu, završila ona.

Teuta Hadžiu rekla je da javnoj raspravi koju je organizovala funkcionalna komisija, nije prisustvovao predstavnik Srpske pravoslavne crkve iako su pozvani na javnoj raspravi, a da amandmane izglasali svi članovi komisije. Naime o zahtevu za z/direktora kancelarije razgovarali smo sa predstavnicima vlade i oni su kazali da se ne dozvoljava otvaranje novog radnog mesta, pogotovo što takva pozicija i ne postoji u Zakonu o civilnoj službi. Predlog funkcionalne komisije kaže: „najmanje jedan član komisije za registraciju verskih zajednica biće iz redova Srpske zajednice Kosova, i jedan član iz drugih ne većinskih zajednica“, što će obe strane imati članove, a to je opet diskriminacija ali smo ipak kao komisija to prihvatali. Nadležnost je predsednika Skupštine birati 3 poslanika prema zahtevu verske zajednice.

Došli smo do zaključka sa javne rasprave gde su bili i predstavnici verskih zajednica, da skupštinski poslanici u zavisnosti od zahteva verske zajednice, idu iz dotične verske zajednice.

Ljuljeta Veseljaj Gutaj rekla je da je ovaj Nacrt zakona dugo bio razmatran, i da smo se potrudili shvatiti i koleginicu Miljanu, tako da smo davali prostora njenim predlozima, međutim, mi smo ovde da poštujemo prava svih zajednica na Kosovu. Video sam u Izveštaju Komisije za prava i interesе zajednica i povratak da se kaže da je Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o verskim slobodama na Kosovu, br. 02/L-031 kao i predloženi amandmani funkcionalne komisije ne povređuju prava i interesе zajednica, što ukazuje na jasan, pravilan i posvećen rad funkcionalne komisije, i to u poslovnikom predviđenim rokovima, te molim koleginicu da još jednom porazgovara sa njenom parlamentarnom grupom i imaju razumevanje zbog važnosti ovog zakona, i da ga usvojimo na skupštini.

Medžide Mjaku Topali naglasila je da su procedure razmatranja bile regularne, jer je RG sa kompetencijom razmatrala predloge amandmana i većinu ih podržala, a jedan amandman koji može naknadno da se reguliše ubuduće sa administrativnim uputstvom mislim nema neku posebnu težinu da bi se odbilo usvajanje ovog Nacerta zakona na skupštini, te s togas, u interesu je svih nas, pa i vas da podržimo usvajanje Nacerta zakona.

Frashër Krasnić rekao je da PG SDP-a nije protiv zakona u celini, ali neće ga izglasati upravo zbog nekoliko tačaka koje su problematične, popr. člana 4A, koji među kod verskih zajednica, Pravoslavnu crkvu naziva „Srpskom“, a mi nismo za podelu, odnosno za etničku veroispovest, te u tom smislu suprotstavljamo se komisiji u slučaju odbijanja amandmana poslanika Naita Hasanija. Isto tako i kod broja članova potrebnog za registraciju jedne verske zajednice, vlada ista logika kao 50, kao i 100 članova. To isuviše mali broj članstva za osnivanje verske zajednice. On se izrazio protiv amandmana, da se briše tačka 3 Člana 12A, jer vlada ne finansira niti jednu versku zajednicu, te nije bio potreban amandman za njegovo brisanje. To su razlozi za šta nećemo ga izglasati na skupštini.

Saranda Bogujevci primetila je da kao komisija za ljudska prava, najveću nepravdu učinili prema drugim članovima komisije, jer ako pogledamo primljeni predlog vidimo de se srpskoj zajednici daje prednost u odnosu na druge zajednice sepse dok su u skupštini predstavnici 6 zajednica. Zatim, ako vidimo proporcionalni sastav stanovništava, onda tu je na delu još jedna diskriminacija. Naime, mi smo kao komisija nastojali da uradimo najbolje moguće, i sve to smo radili da bi na najbolji način okončali ovaj Nacrt zakona.

Miljana Nikolić je kazala da amandmani predloženi od Liste srpske koji su jezičke prirode nisu diskriminatorski, i pozvala se na član 61 Ustava Republike Kosova koji predviđa zastupljenost u zapošljavanju u javnim institucijama.

Saranda Bogujevci pojasnila je da se u navedenom ustavnom članu govori o zajednicama na Kosovu bez prenaglašavanja, ili posebnog izdvajanja bilo koje zajednice.

Duda Balje se nadovezala na to kazavši da u ustavu nigde ne piše o Srbima, te ako bi Srbi tražili 2 članova i ja će isto tražiti dva članova, jer što se tiče pozicije zamenika direktora nema ograničenja takve prirode, staviše ta pozicija kao takva i ne postoji uopšte u Zakonu o civilnoj službi. Pod pretpostavkom da i usvojimo to i postane zakon, to bi proizvelo

finansijske implikacije po kosovski budžet za šta mi nismo nadležni kao komisija, već komisija za budžet i finansije.

Miljana Nikoliq o odsustvu predstavnika Srpske pravoslavne crkve, rekla je da je to bila greška, jer je poziv upućen neovlašćenom licu.

Predsedavajuća je u vezi poziva predstavnika SPC-e rekla da je na javnoj raspravi bio pozvan ovlašćeno lice čije ime, prezime i e-mail adresa bila predata komisiji upravo od strane Srpske liste, te isti je pozvan kao i svi ostali učesnici, ali nije se odazvao pozivu.

Nakon iscrpne diskusije, predsedavajuća je dala na glasanje konačni izveštaj o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o verskim slobodama na Kosovu, br. 02/L-031, i rezultat glasanje je bio sledeći: 8 poslanika je glasalo „za“; 2 poslanika su glasala „protiv“, a uzdržanih nije bilo.

Predsedavajuća je nakon glasanja konstatovala da je Komisija odlučila da Skupštini podnosi sledeću

P r e p o r u k u

Komisija preporučuje Skupštini usvajanje Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o verskim slobodama na Kosovu, br. 02/L-031, uz predložene amandmane

2. Informacija RG o razmatranju peticija

Predsedavajuća je upoznala komisiju da je radna grupa razmatrala sledeće peticije:

- Studenata Fakulteta za elektriku inženjeringu i kompjuterizam Univerziteta u Prištini koje zastupa Donjeta Mejtni i Ermal Berisha;
- Bivšeg narodnog advokata, Boguljuba Staletovića, i
- Islama Krasnićija.

Članovi komisije složili su se sa procesuiranjem ovih triju zahteva

3. Razno

Ljuljeta Veseljaj Gutaj informisala je komisiju da će RG za praćenje sproveđenja Zakona protiv diskriminacije 11. maja 2018. godine, započeti sa posetama lokalnim i centralnim institucijama, te je molila sve članove komisije da se po mogućnosti pridruže palniranim sastancima.

Lirije Kajtazi ukazala je na spremnosti da se povodom posete KDU, istovremeno i radi praćenje sproveđenja Zakona o rodnoj ravnopravnosti.

Teuta Hadžiu predložila je da se zajedno sa Centralnom komisijom za nestala lica i Agencijom za upravljanje memorijalnim kompleksima obilazi groblje jer ima primedbi građana da nisu izgrađena dobro, i komisija treba videti kako je rađen taj memorijalni kompleks.

Saranda Bogujevci predložila je da se od Agencije zahteva prethodno jdan spisak memorijalnih kompleksa kojim oni upravljaju da bi se zatim išlo i uporedilo se rad na terenu sa dотičnom dokumentacijom.

Medžide Mjaku Topali sugerisala je formiranje jedne komisije od poslanika koja će nadgledati izvođenje radova.

Albulena Baljaj Haljimaj, Sugerisala je da bi bolje bilo da komisija prethodno dobije informacije i da zatim ide na terenu.

Predsedavajuća je konstatovala da je komisija zahtevala od Agencije za upravljanje memorijalnim kompleksima pismeni izveštaj o izgrađenim spomenicima i o spomenicima koji su u procesu izgradnje, kao i o njihovom održavanju u celini, i da se njihovi predstavnici pozivaju na narednoj sednici komisije zajedno sa vladinom komisijom o nestalima.

Sednica je završena u 12:00.

Zapisnik je sastavilo komisijsko pomoćno osoblje

Predsednica komisije,
Duda Balje
